

Programma Economie en vrijetijdsbesteding

Inleiding

Twenterand blijft een gemeente waar gewerkt wordt. Met ruim 3500 bedrijven en een werkloosheidspercentage dat structureel onder het landelijk gemiddelde ligt, is de lokale economie stevig verankerd. In 2026 zal het college zich opnieuw inzetten voor een sterke economie en goede werkgelegenheid, met oog voor de lange termijn.

De gemeentelijke organisatie zal hierin een actieve rol blijven spelen. Vooral in het landelijk gebied zijn de opgaven complex, terwijl landelijke besluitvorming stukt. De val van het demissionaire kabinet in augustus heeft de onzekerheid vergroot. Juist nu is het belangrijk dat Twenterand duidelijkheid biedt en verantwoordelijkheid neemt. De organisatie zal daarom flexibel blijven inspelen op maatschappelijke vraagstukken, ook als er geen draaiboeken klaarliggen. We blijven keuzes maken: wat doen we wel, wat niet, en wat doen we écht goed?

In 2026 zetten we in op een vitaal platteland, met aandacht voor toekomstbestendige landbouw, biodiversiteit en leefbaarheid. De voorstellen die we in 2025 hebben gedaan, vormen hiervoor de basis. Ondanks landelijke stilstand blijven we lokaal in beweging.

Ook op economisch vlak blijven we vooruitkijken. Samen met ondernemers en de raad maken we keuzes om de economie duurzaam te versterken. Via bedrijfsbezoeken, het Ondernemershuis en samenwerking met de provincie blijven we in contact met ondernemers en stimuleren we verduurzaming van bedrijventerreinen. Twenterand blijft deelnemen aan de Agenda voor Twente en Twente Board, met ruimte voor een kritische blik. Daarnaast werken we verder aan het uitvoeringsprogramma voor het centrum van Vriezenveen, met aandacht voor vergroening, herinrichting en bereikbaarheid.

Waar gewerkt wordt, moet ook ruimte zijn voor ontspanning. Twenterand biedt volop mogelijkheden op het gebied van cultuur, recreatie en sport. In 2026 zullen we deze kwaliteiten blijven benutten en versterken. Nu Gastvrij Twenterand stopt, neemt de gemeente tijdelijk de promotie op zich en werken we aan een nieuwe aanpak. We investeren in recreatieve voorzieningen zoals dorpsommetjes en zetten in op gebiedsmarketing rond de Engbertsdijkswegen en Den Ham. Ook reserveren we middelen voor onderzoek naar toerisme en bereikbaarheid, en bereiden we – waar nodig – fysieke investeringen voor.

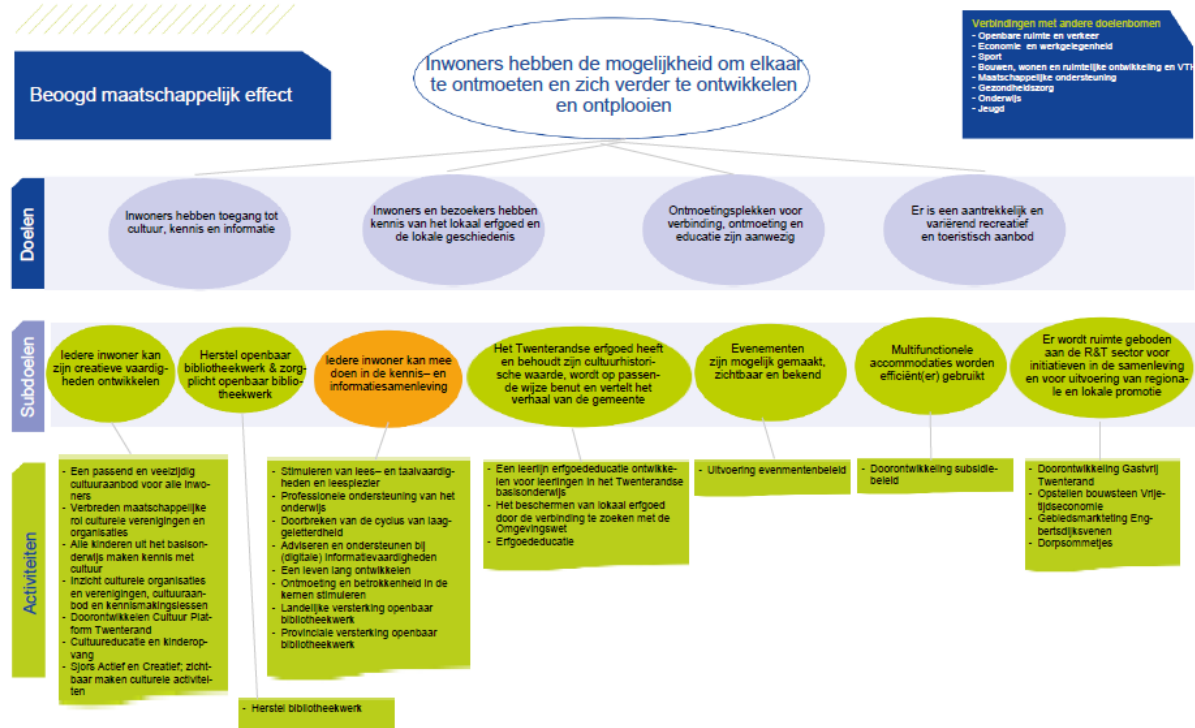
Op sportgebied willen we het succesvolle initiatief Sjors Sportief – Creatief structureel ondersteunen. Daarnaast zullen we in 2026 goed onderbouwde keuzes maken over onderhoud, privatisering en ontwikkeling van sportfaciliteiten.

Tot slot gaat het college aan de slag met de uitvoering van het nieuwe subsidiebeleid. Na vaststelling van de Algemene subsidieverordening in 2024 en het beschikbaar stellen van middelen in 2025, zullen in 2026 de inkoopprocedures en subsidieregelingen worden uitgewerkt.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Cultuur en Recreatie & Toerisme | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Cultuur, Recreatie & Toerisme

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners hebben de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en zich verder te ontwikkelen en ontplooiën

Doelen

Inwoners hebben toegang tot cultuur, kennis en informatie

Hieronder wordt verstaan het openbaar bibliotheekwerk dat het digitale en fysieke knooppunt is voor cultuur, kennis en informatie.

Inwoners en bezoekers hebben kennis van het lokaal erfgoed en de lokale geschiedenis

Hieronder wordt verstaan de erfgoedinstellingen in onze gemeente (bijv. de lokale musea zoals bijvoorbeeld Het Historisch Museum Vriezenveen en het Veenmuseum).

Ontmoetingsplekken voor verbinding, ontmoeting en educatie zijn aanwezig

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

Er is een aantrekkelijk en variëren recreatief en toeristisch aanbod

Twenterand is een parel aan het snoer van het verblijfsgebied Twente, waar de Linderbeek en de Regge samenvloeien in de schilderachtige omgeving van Brinkdorp den Ham en het mooiste hoogveenrestant van de hele regio te vinden is. Toeristen die in/op onze campings, hotels en B&B's verblijven worden verrast door al het moois dat Twenterand te bieden heeft. We blijven ook in 2026 samenwerken met de verschillende gebiedspartners om de gecontroleerde groei van deze sector te faciliteren en zetten in op de toeristische gebiedsontwikkeling van de Engbertsdijkvenen.

Subdoel: Er wordt ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie

Activiteiten

- **Doorontwikkelen Gastvrij Twenterand**

Het bestuur van Gastvrij Twenterand heeft aangegeven in 2025 te willen stoppen met hun activiteiten. Dit betekent dat er nu geen organisatie verantwoordelijk is voor de promotie van Twenterand. Waar nodig nemen wij nu zelf deze rol en er lopen gesprekken over een definitieve nieuwe werkwijze. Na de verkiezingen komen we met een voorstel.

- **Gebiedsmarketing Engbertsdijksvenen**

Het afgelopen jaar hebben we tijd geïnvesteerd in het 'laaghangend fruit'. We blijven in 2026 ook doorgaan met de gebiedsgerichte marketing van de Engbertsdijksvenen. Niet door een nieuw regiomerk op te zetten, maar we gaan ons wel oriënteren bij welke sub-regio we het gebied het beste kunnen laten renderen.

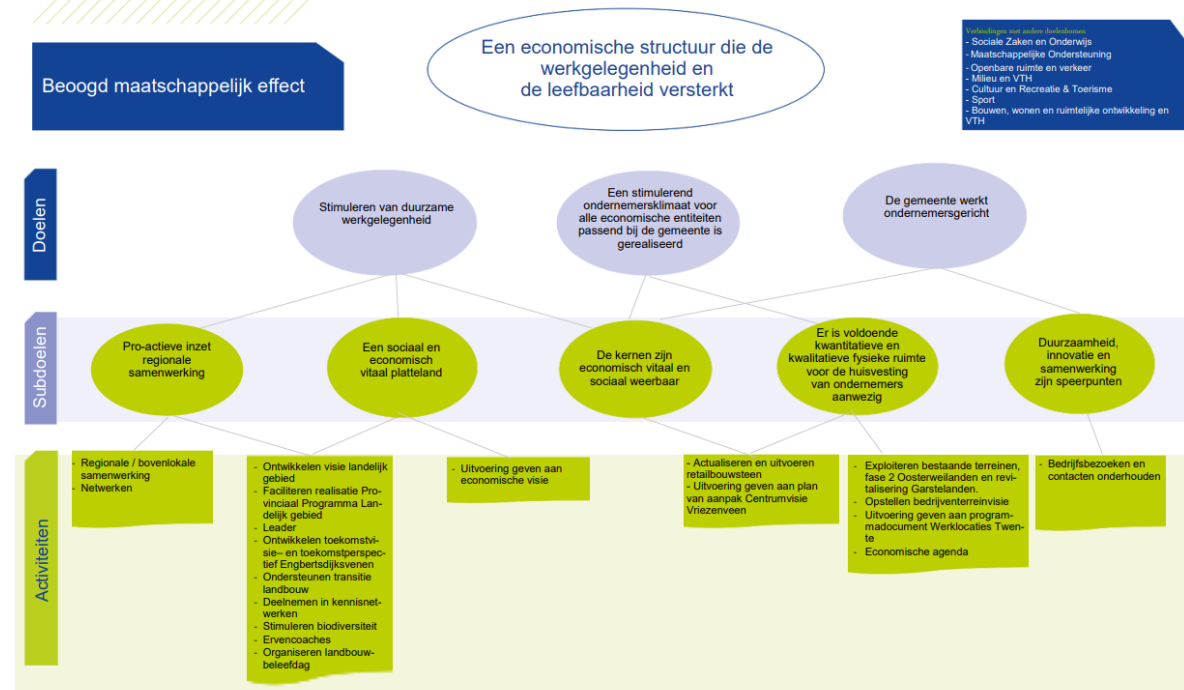
Voor o.a. onderzoeken in het kader van de bevordering van toerisme en bereikbaarheid in en rondom de Engbertsdijksvenen is in de begroting 2026 een bedrag opgenomen van € 50.000. Deze komt ten laste van de reserve Engbertsdijksvenen. Voor grotere infrastructurele investeringen komen we terug bij uw raad.

Daarnaast gaan we voor ons prachtige Brinkdorp Den Ham verder bezig met de thematische marketing op basis van de televisieserie Woeste Grond. Zo krijgen alle toeristische gebieden in onze gemeente de aandacht die ze verdienen.

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Economie en Werkgelegenheid

Beoogd maatschappelijk effect

Een economische structuur die ondernemerschap, werkgelegenheid, bestaanszekerheid en daarmee de leefbaarheid versterkt.

Doelen

Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

In 2026 zetten we verder in op integrale ontwikkeling van een duurzame arbeidsmarkt in Twenterand. Hierbij zoeken we de verbinding met het sociaal domein, waarbij accenten worden gelegd op een inclusieve arbeidsmarkt, arbeidsparticipatie en passend onderwijs. We doen dit ook met andere Twentse partners omdat deze vraagstukken regionale opgaven zijn.

Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

We werken aan aan innovatief, toekomstgericht ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten, zowel commercieel als niet-commercieel, in de gemeente Twenterand. Zo organiseren we ondernemersontbijten, worden ondernemers in het zonnetje gezet, doen we aan kennisuitwisseling en werken we nauw samen met de diverse ondernemersverenigingen. In het kader van ruimtevraag wordt samen met het ruimtelijk domein gezocht naar een goede invulling van bestaande bedrijventerreinen en de - waar al bekende plannen zijn - de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.

De gemeente werkt ondernemersgericht

De gemeente Twenterand werkt met een bedrijfscontactfunctionaris, die de ondernemers goed weten te vinden bij vragen of suggesties. Daarnaast halen we actief informatie, kennis en ervaringen op bij ondernemers ten behoeve van ruimtelijke- of beleidsontwikkelingen. Ondernemers kunnen ook weer informatie halen uit door de gemeente gedane onderzoeken.

Subdoel: Pro-actieve inzet regionale samenwerking

Activiteiten

- **Regionale / bovenlokale samenwerking**

Het raadsvoorstel om minstens voor twee jaar door te gaan met deelname aan de Agenda voor Twente is aangenomen. We zijn verheugd dat we ook de komende jaren aangesloten blijven bij Twente Board en zullen hier ook actief - en waar nodig kritisch - aan deelnemen, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Het is voor de regio ontzettend belangrijk om samen te werken op macro-economisch vlak, waarbij meer dan voldoende ruimte is voor lokale bedrijvigheid en initiatieven. In onze begroting zijn de bedragen conform het raadsbesluit opgenomen voor 2026 en 2027.

Subdoel: Een sociaal en economisch vitaal platteland

Activiteiten

- **Uitvoering geven aan economische visie**

In het najaar van 2024 is in raad besloten de economische visie als uitgangspunt op te nemen in de te ontwikkelen Omgevingsvisie 2.0.

Subdoel: De kernen zijn economisch vitaal en sociaal weerbaar

Activiteiten

- **Uitvoeren plan van aanpak Centrumvisie Vriezenveen**

Er zal verder worden gewerkt aan de uitwerking van het uitvoeringsprogramma centrum Vriezenveen, dat in maart 2025 is vastgesteld. We blijven regelmatig contact houden met stakeholders als ondernemers, vastgoedeigenaren en grondeigenaren om spoedig tot realisatie te komen. Zo zullen er (aanvullende) gesprekken worden gevoerd over het autoluw maken van het centrum, de opwaardering van bestaande parkeerplaatsen, de vergroening van het centrum en de herinrichting van het Tilanusplein en het Westeinde.

Subdoel: Duurzaamheid, innovatie en samenwerking zijn speerpunten

Activiteiten

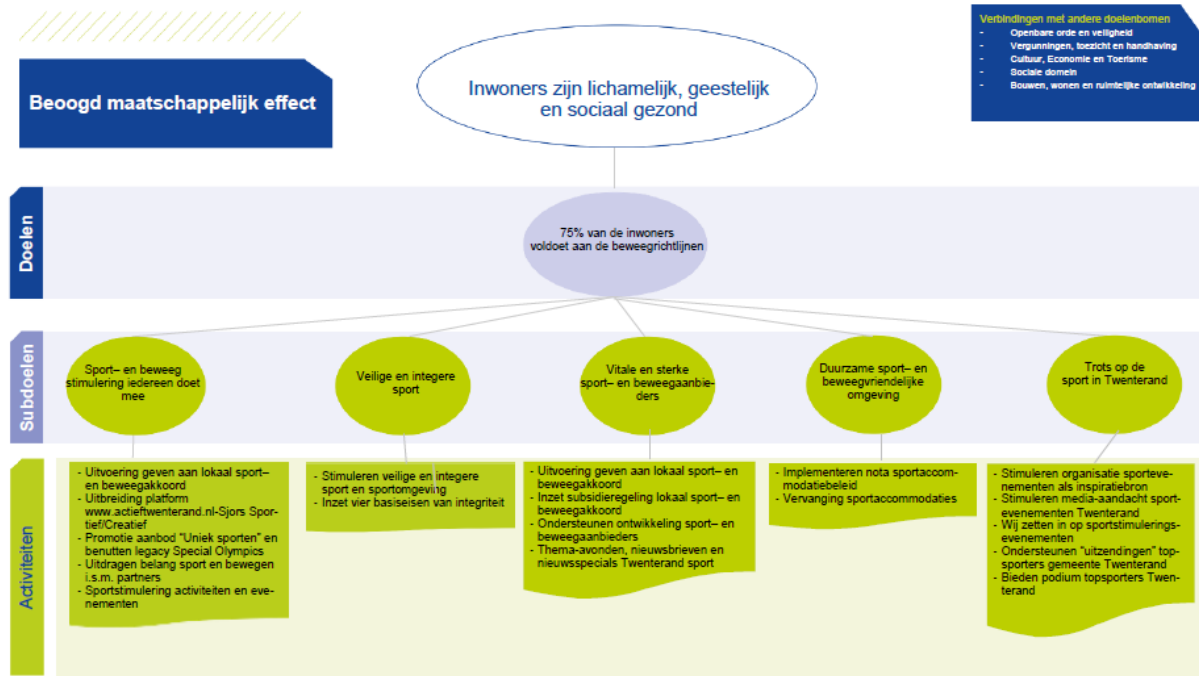
- **Bedrijfsbezoeken en contacten onderhouden**

Regelmatig zullen er bedrijfsbezoeken plaats blijven vinden, vaak samen met de portefeuillehouder economie of met het gehele College van B&W. Daarnaast zal er vrijwel wekelijks contact zijn met het Ondernemershuis. Er zal samen met het Ondernemershuis, ondernemers(verenigingen) en de provincie Overijssel gewerkt worden aan het versterken van de organisatiegraad van bedrijventerreinen om de verduurzaming van bedrijventerreinen te versnellen, onder andere middels sprintsessies. De bedrijfscontactfunctionaris en centrummanager zijn de belangrijkste contactpersonen voor bedrijven en onderhouden het contact met de ondernemers.

Doelenboom Sport

Doelenboom

Sport | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Sport

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

Doelen

75% van de inwoners sport en beweegt

Hoe vitaler iemand is, hoe groter de kans dat diegene kan deelnemen in de maatschappij en zelfstandig thuis kan blijven wonen.

De overheid wil dat 75% van de Nederlandse bevolking in 2040 aan de Beweegrichtlijnen voldoet. Dit verkleint de kans op lichamelijke en mentale gezondheidsproblemen. Dat staat in het Nationaal Preventieakkoord. De gemeente Twenterand onderschrijft deze ambitie op weg naar een samenleving waarin minimaal 75% van de Twenteranders uit alle lagen van de bevolking voldoet aan de landelijk vastgestelde beweegrichtlijnen. We zetten hierbij sport in als middel in samenwerking met aanpalende domeinen zoals onderwijs, zorg en welzijn en het overkoepelende plan "Gezond en Actief Leven Aanpak". De onderzoeken naar sport- en beweeggedrag waar we als gemeente Twenterand gebruik van maken worden uitgevoerd door de CBS/RIVM-VWS, GGD, het Kenniscentrum Sport & Bewegen en NOC*NSF.

Deze onderzoeksorganisaties willen we in 2026 betrekken voor het verkrijgen van de actuele inzichten, metingen en cijfers. Deze gebruiken we dan voor evaluatie van de huidige en ontwikkeling van de nieuwe lokale sport en beweegvisie / Sportakkoord Twenterand 2027 - 2030.

Subdoel: Duurzame sport- en beweegvriendelijke omgeving

Activiteiten

- **Vervanging sportaccommodaties**

- **Ontwikkeling nieuw sportcentrum Vriezenveen**

De eerste voorbereidingen voor de ontwikkeling van een nieuw sportcentrum worden getroffen en het participatietraject is in volle gang. Het is in deze fase niet mogelijk een concreet benodigd bedrag aan krediet te vermelden aangezien momenteel wordt gewerkt aan de ontwikkeling van het functioneel programma van eisen.

Op een later moment, medio Q1 2026, volgen er uiteraard college- en raadsvoorstellen over de beschikbaarstelling van het krediet.

Wat mag het kosten programma Economie en vrijetijdsbesteding

Overzicht van baten en lasten

	2026	2027	2028	2029
Lasten per doelenboom				
Cultuur en recreatie en toerisme	3.718.739	2.810.106	3.091.831	3.286.641
Economie en werkgelegenheid	2.176.199	2.043.950	1.588.775	1.620.045
Sport	4.311.375	4.022.093	4.074.358	3.913.724
Totaal programma lasten	10.206.313	8.876.149	8.754.964	8.820.410
Baten per doelenboom				
Cultuur en recreatie en toerisme	492.749	307.602	313.555	319.699
Economie en werkgelegenheid	5.366	5.419	5.539	5.660
Sport	1.140.430	1.096.780	1.110.752	1.129.507
Totaal programma baten	1.638.545	1.409.802	1.429.846	1.454.866
Totaal saldo van baten en lasten	-8.567.768	-7.466.348	-7.325.118	-7.365.544
Mutaties reserves	2.231.353	1.122.371	788.349	762.171
Geraamd resultaat	-6.336.415	-6.343.976	-6.536.769	-6.603.373